

Příloha k protokolu o SZZ č.

Vysoká škola: JU v Č. Budějovicích

Pedagogická fakulta

Pracoviště: katedra společenských věd

Datum odevzdání posudku: 19.8.2019

Jméno a příjmení studenta:

Bc. Dominika Mrázová

Obor: N Jn - O V an

Občanská výchova

Oponent diplomové práce:

PhDr. Pavel Hejtman, CSc.

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

(posudek vedoucího/opponenta práce)

Název práce: Význam myšlenek Miroslava Tyrše pro výchovu a vzdělání

Kritéria hodnocení práce (označte vždy právě jednu z možných známek: A – výborně, B – velmi dobře, C – dobře, N – nevyhovělo):

1. Struktura práce, její téma a cíle

(úplnost, logická posloupnost a vyváženost kapitol, rozsah práce, relevance tématu a cílů práce z hlediska přínosu pro určitý vědní obor, pedagogickou praxi apod.)

A	B	C	N
---	---	---	---

Struktura práce odpovídá logickému členění předmětu zkoumání za účelem jeho prezentace v diplomové práci. Kromě obligátních částí Úvodu, Závěru, Seznamu použité literatury i Obrazových příloh struktura v kapitolách 2 až 8 (Tyršovo mládí, Století změn, Tyrš a filosofie, Tyrš a Fügner, Sokolská myšlenka, Tyrš a Renáta. Tyrš a umění) zachycuje až překvapivě celistvě i fundovaně osobnost Miroslava Tyrše jak z hlediska jeho osobního kurikula, tak i v kontextu doby a dalších podstatných vnějších momentů, které jeho život utvářely či ovlivňovaly. Celkový rozsah práce je 91 stran a tak splňuje požadavek pro tento typ kvalifikační práce. Protože jde o velmi významnou osobnost českého života v 19. století, jejíž odkaz je třeba znát, pochopit a v některých směrech i rozvíjet, jeví se mi práce jako potřebná přinejmenším pro kultivaci posluchačů společenských věd i tělesné výchovy na pedagogických fakultách.

2. Práce s literaturou a dalšími informačními zdroji

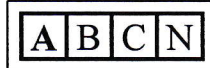
(výběr, správná citace, použití, dodržování bibliografických norem, napojení na existující datový a literární kontext, využití literárních rešerší pro volbu tématu práce a formulaci výzkumného problému, práce s cizojazyčnou literaturou)

A	B	C	N
---	---	---	---

Autorka provedla zodpovědný a odborně správný výběr literatury primární i sekundární, doplnila o důležité zdroje internetové potřebné pro práci, které např. dobře ilustrují text v části Přílohy, takže po stránce odborné heuristiky nemám připomínek. Na druhé straně, jak diplomantka sama uvádí, není (bohužel) k osobnosti Miroslava Tyrše tolik odborné literatury, jak bychom mohli vzhledem k jeho významu předpokládat. Je třeba pochvalně zdůraznit, že zaujetí autorky pro téma je evidentně hluboké, takže zvládnutí literatury ve smyslu prostudování jejího obsahu i porozumění této literatuře je většinou velmi dobré. Dodržování bibliografických norem při citacích je většinou jednotné, ačkoli v některých případech se objevují nepřesnosti.

3. Metodologická a metodická stránka práce

(stanovení cílů práce, vhodnost a kvalita dat a metod, popřípadě metodologické zdůvodnění výběru metod)

Cíle práce jsou stanoveny jasně a jsou v práci také splněny. Představení historické osobnosti Miroslava Tyrše je velmi plastické, odborné a čtenářsky poutavé. Osobně se domnívám, že se autorka mohla pokusit podrobněji i o dílčí cíl – poukázat na míru aktuálnosti Tyršova odkazu ve 20. století a dnes. Na tento problém reaguje pouze snad ve dvou stručných pasážích práce.

Co se týká výběru metod, autorka je explicitně neuvádí (heuristika, komparace, etc.), ačkoli by měla, je v práci samozřejmě dominantní odborná kompilace. Ta je zvládnuta na velmi dobré úrovni, a proto je text práce také velmi kvalitní, ale ne úplně zvládnutá je odkazová vazba mezi doslovnými citacemi a citacemi ze sekundární literatury (většinou jde o autora Roberta Saka), která by šla jistě lépe řešit parafrázemi.

4. Odborná správnost – znalost problematiky

(prokázání znalosti řešené problematiky, prokázání specifických znalostí, schopnost aplikovat znalosti na konkrétní problém, správná práce s pojmy a koncepty, kontextuální správnost argumentace)

Jsem toho názoru, že nejvýraznějším rysem v textu práce je poměrně hluboký ponor diplomatky do tématu a jeho studijní zvládnutí a promyšlení. To autorce umožňuje, aby na základě pečlivého prostudování primární i sekundární literatury (té vévodí monografie R. Saka) si udělala „svůj“ obrázek o Tyršově osobnosti a ten pak představuje. S touto její prezentací osobně odborně souhlasím a za její kvalitu zasluhuje pochvalu. Šíře a povaha kontextu, se kterým se musela vypořádat, je samozřejmě odborně náročnější, než aby byl v celku i do detailů zvládnut kvalifikovaně na úrovni diplomové práce. Pokud bych měl vybrat alespoň dva momenty, které by měly být více vzaty v úvahu v tématu, tak prvním je moment „darwinismu“, který následně, ne u Tyrše, přerůstá do teorií „sociálního darwinismu“, což je v zásadě v rozporu s celkovým charakterem Tyršova odkazu. Druhým momentem, který je současně i výtkou autorce, je ne dostatečná vybavenost autorky obecnějšími historickými pracemi pro ještě hlubší a správnější porozumění tématu (samozřejmě, že R. Sak je historik). To platí alespoň pro české dějiny 19. století. Protože například rozlišení období do roku 1948-1849 v Rakousku a období let padesátých, stejně jako období 3. třetiny 19 století (již v Rakousko-Uhersku) je důležité pro dopady, které má historie společenského vývoje na vlastní život Tyrše a jeho rodiny, jeho názory, na sokolské hnutí, na umělecký a intelektuální život v Českých zemích i na národní uvědomění. K tomu jako ilustrace konkrétní výtky: „Rakousko-Uherská monarchie“ na str. 16!

5. Závěry a naplnění cílů

(jsou formulovány jasné závěry, je zřejmé, jaké poznatky práce přinesla, jsou nové poznatky vztaženy k původnímu literárnímu kontextu, jsou výsledky práce nahlíženy kriticky – například jsou uvedena omezení pro jejich platnost?)

Jak již výše uvedeno, cíle práce byly splněny a autorce se to podařilo způsobem, který lze označit za kvalifikovaný. Její Závěr je psán promyšleně, velmi zdařile a převážnou většinu jeho textu bych mohl označit za příklad, jak závěr v diplomové práci psát. S myšlenkami a charakteristikami vztahujícími se k osobnosti Miroslava Tyrše v Závěru souhlasím. A oceňuji i závěrečné osobní stanovisko autorky na str. 80 ...*“Každý bychom si z tohoto houževnatého člověka měli kousek vzít, kousek z jeho lásky k českému národu a vlasti, kousek z jeho mravních ideálů a jednat a konat tak, abychom sami mohli být vzorem pro druhé. Začneme-li nejprve totiž sami u sebe, svět pak bude zase o něco harmoničtější místem.“*

6. Úroveň jazykového a stylistického zpracování

(odborný jazyk, gramatická a pravopisná správnost, stylistická kvalita)

A	B	C	N
---	---	---	---

Práce je psána svěžím stylem a je čtivá. Autorce se podařilo v některých pasážích, zejména životopisných, zaujmout čtenáře (v mém případě rozhodně). V odborném jazyce většinou nechybuje (kromě výše již uvedených nedostatků) a za stylistickou kvalitu textu bych ji pochválil.

Výtky mám k některým gramatickým a pravopisným pochybením, vyskytují se na několika místech práce. Za všechny uvedu nestejný pád vícečlenného předmětu (str. 47) nebo dokonce chybu v „y“ při shodě přísudku s podmětem (tamtéž). Na několika místech chybějí čárky při vložení vět vedlejší nebo vsuvce. Je to škoda a autorka se toho měla vyvarovat důslednější kontrolou textu.

7. Formální a grafická úroveň práce

(obsahuje práce všechny náležitosti, jaká je její grafická úroveň)

A	B	C	N
---	---	---	---

K formální stránce práce nemám připomínek a pochválil bych autorku za vhodně zvolené přílohy.

Celkové zhodnocení práce, popřípadě otázky k obhajobě

Autorce Bc. Dominice Mrázové se podařilo na základě jejího poctivého a zaujatého přístupu napsat velmi dobrou diplomovou práci. Z mého pohledu dokonce výjimečnou v tom, že se při vykreslování osobnosti Miroslava Tyrše nebála vypořádat i s filosofickými podněty, které Tyrše a některé další představitele tehdejší filozofické scény v Českých zemích, zejména v Praze, ovlivňovaly. Jsou patrné oblasti jeho činnosti tělovýchovné či sokolské nebo působnosti v oblasti uměnovědy, zvláště estetiky a malířství - obecně kultury. Tento nutný filozofický rozměr reality se totiž netýká jen samotné Tyršovy osobnosti, ale celého národního profilu české společnosti ve druhé polovině 19 století do 90 let. Potěšilo mne, že v této souvislosti autorka uvádí také práci/e Josefa Zumra, ale zná i práce Erazima Koháka i práci Josefa Krále! Je to dobře, protože v mnohých historických pojednáních o našich dějinách se rozebírá spíše historická, sociální, politická, právní nebo ekonomická stránka uvedeného období. Samozřejmě, že uvedené pozitivum autorky bylo podmíněno hlubším ponorem do tematiky.

Nechci tvrdit, že v práci nevidím žádné nedostatky nebo diskuzní partie. Již jsem uvedl výtku o potřebnosti dalších prací historiků k uvádění dob. A také jako diskuzní záležitost vidím Tyršovy názory na islám, které vyšly souhrnně až posmrtně v roce 1925. Dnes totiž vznikla velmi odlišná historická situace a změnil se význam tehdejšího a dnešního muslimského světa, zejména ve vztahu k Evropě. Nemyslím však, že bylo nutné toto téma autorkou řešit. A není nutné jej rozebírat ani při obhajobě.

Dominika Mrázová v předkládaném elaborátu podle mého názoru prokázala, že je schopna studijně zvládnout, pochopit i zpracovat s osobním zaujetím vybrané téma, které, jak již výše uvedeno, může rozhodně přispět ke kultivaci posluchačů společenských věd i tělesné výchovy na pedagogické fakultě, ovšem budou-li s ním seznámeni. To je však jiná otázka, která překračuje rámec tohoto hodnocení.

Doporučuji práci k obhajobě a navrhuji ji hodnotit známkou výborně.

Celkové hodnocení práce (výsledná známka není aritmetickým průměrem známek jednotlivých kritérií hodnocení práce):

A - výborně	B - velmi dobře	C - dobře	N - nevyhověl
--------------------	------------------------	------------------	----------------------

V Českých Budějovicích dne 15. 8. 2019

Podpis oponenta diplomové práce